

Simon Ákos–Horváth Levente

■ Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem, Fenntarthatósági Iroda | simon.akos@uni-bge.hu

A Z generáció hatékony elérése fenntarthatósági üzenetekkel

Generációs különbségek mindig is voltak, és egész biztosan lesznek is. „Digitalizálódó” világunkban azonban a különféle generációs csoportok minden eddiginél gyorsabban váltják egymást, még ha nem is olyan elvágólagosan, ahogy azt gyakran sugallják a közbeszédben. Ha Magyarországon egy konkrét generációt kellett megneveznünk, akkor hosszú ideig az idősebbek reflexszerűen a Ratkó-gyerekeket említették. A 2010-es évektől kezdve azonban a társadalomtudósokon kívül a hétköznapi emberek is megismerkedhettek a generációs megközelítések fogalmával. Különös tekintettel a Z generációsokra, tehát az 1995 és 2010 között születettekre.

Ez a kiemelt figyelem nem véletlen, hiszen egy olyan korcsoportról van szó, amelynek tagjai nemcsak beleszülettek internetalapú digitális társadalmunkba, de a saját bőrükön is érzik azokat a környezeti és társadalmi hatásokat, amelyek a viselkedésüket alakítják és érzékenyebbé teszik őket a fenntartható fejlődés iránt. Ezekkel a szerzett és közös tapasztalásokkal léptek be a munkaerőpiacra és a felsőoktatásba is.

Egyre többször és több helyen olvashatunk a Z generációról. Médiafogyasztási mintázataikról, jellemzőikről, világlátásuk főbb irányairól, érdeklődési körükről és attitűdjükről a legpontosabb képet talán Guld Ádám médiakutató foglalja össze *A Z generáció médiahasználata* című könyvében.¹ A hazai kutatások alapján is látszik, hogy a generáció tagjai hétköznapiokon 5–6 órát is eltöltenek médiahasználattal, ami a hétvégéken megduplázódik. A nagy képernyős okostelefon az életük része, ellentétben például a tablettel. Figyelemkoncentrációs képességük jóval alacsonyabb, mint az idősebb generációk tagjai esetében. Figyelmüket pedig nemcsak megfogni (legfeljebb 3 másodperc), de megtartani (legfeljebb 3 perc) is kihívás, hiszen folyamatosan újabb és újabb impulzusokra vágnak.

Míndezeket látjuk a Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem (BGE) hallgatóinál is. Sokkal teljesebb képet ad azonban róluk az egyetemi környezetben tapasztalható viselkedésük és a közösségre gyakorolt hatásuk. Erre a korosztályra, ezen belül is a mostani aktív hallgatóinkra jellemző, hogy ők fiatal felnőttként (vagy a középiskola utolsó éveiben) élték át a Covid-időszakot. Ez a meghatározó generációs élmény érezhető hatással van szociális készségeikre is. A technológia- és a digitálismédia-platformoktól való függésük is sokkal erősebb, mint bármely korábbi korosztályé. Napi szinten tapasztaljuk, hogy mennyire nehéz őket megszólítani, figyelmüket huzamosabb ideig fenntartani, emellett pedig minimális interakcióra vágnak. A felsoroltak mellett jellemző erre a korosztályra, hogy sokkal inkább nyitott a globális problémákra és azok megoldására, és ezért hajlandó aktívan tenni is.

A BGE felismerte, hogy a fenntarthatóság témaköre kritikus jelentőségű, így operatív és stratégiai szinten is kiemelt figyelmet kapott a terület. Ezért az egyetem Fenntarthatósági Irodája kézzelfogható és jól értelmezhető irányokat határozott meg, amelyekkel több cél együttes elérését támogatjuk.

A korábbi kezdeményezések rendszerbe foglalása és a szakterületi GAP-analízis kimutatta a fejlesztendő területeket, és ehhez kapcsolódóan alakítottuk ki az egyetem fenntarthatósági stratégiai célrendszerét. Figyelembe vettük az egyetem stratégiai célkitűzéseit, az AACSB akkreditációs eljárásnak való megfelelést, valamint a sikeres előbbre jutást az egyetemi rangsorokban is.

Stratégiai céljaink:

- az *evangelizáció*: a fenntarthatóság valódi jelentésének átadása és tudatosítása az egyetemi polgárok körében;
- a *pozitív társadalmi hatás*: az egyetemi polgárok a fenntarthatóság területén véghez vitt tevékenységükkel valódi és a társadalom számára hasznos sikereket érjenek el;
- *hallgatóink képzése*: felvértezzük őket a fenntarthatósági szemlélet aktív érvényesítésének képességével, hogy szakmájukban, saját területükön tudják alkalmazni a tanultakat, ezzel is növelve munkaerőpiaci értéküket.

Módszertani megközelítések

Minden tevékenységünket úgy tervezzük meg, hogy azok hatását mérni tudjuk és folyamatos fejlesztésekkel javítsuk a célok eléréséhez szükséges eszköztárat. Belső méréseinken keresztül is látjuk és ismerjük hallgatóinkat, tudjuk, hogy milyen háttérrel és képességekkel érkeznek az egyetemre. Nemzetközi kutatások azt mutatják, hogy a fenntarthatóság iránt nyitott hallgatók jobb tanulmányi eredményekkel rendelkeznek, a terület komplex értelmezése segít nekik a tágabb összefüggések felismerésében és alapvetően nyitottabbak az új megközelítések és a szakmaspecifikus tudás megszerzésének irányába.

A padokra is kerülnek plakátok

¹ Guld Á.: A Z generáció médiahasználata. Jelenségek, hatások, kockázatok. Libri Könyvkiadó, Budapest, 2022.

Fontos lépés volt, hogy felismertük Z generációs hallgatóink viselkedési mintáit és azt az információs zajt, amiben el kell jutatnunk üzeneteinket. Így arra a következtetésre jutottunk, hogy csak unortodox eszközökkel tudjuk hatékonyan elérni őket. Ezért törekszünk olyan helyeken és időpontokban megjelenni, ahol nagy eléréssel és hatékonyan tudjuk a hallgatóság figyelmét felkelteni, és ahol nem kell kommunikációs zajban versenyeznünk a figyelmükért.

Korábbi felméréseink, a gólyakérdőív adatai és a lemorzsolódás-vizsgálatok során megállapítottuk, hogy hallgatóink – bár általában nehezebben megy nekik – valójában keresik a közösségi élményeket. Ott találnak barátokra, ott találják meg a szükséges információkat, ott érzik jól magukat – és egy közösség tagjai szeretnének lenni. A fenntarthatósági stratégiai céljaink eléréséhez ezért választottuk a „közösséget” hívószóként: így a #BGEaKözösségért ernyőkommunikáció alá tereltük tevékenységünket.

Értelmezésünk alapján a közösség: a *hallgatóinkat, munkatársainkat*, bővebben kifejezve az *egyetemi polgárokat* jelenti. Sőt az egyetem alumni közösségét, a kapcsolódó civil és üzleti szervezeteket, tágabb értelemben pedig a környezetünket is.

Ezen vezérelvek mentén kialakított programjainkból, legjobb gyakorlatainkból válogattunk olyan példákat, amiket nyugodt szívvel javasolunk adaptálásra mások számára is.

A Közösség Hónapja, önkéntesség és alulról építkezés

Felismertük, ha egy-egy témakör fontosságát be szeretnénk mutatni, arra nem elegendő egy beszélgetés vagy egy hír közreadása, mivel a hallgatóink a már említett információs zajban nem hallják meg üzeneteinket. Ezért az egyetemi társterületek összefogásában a Közösség Hónapja programunk során (minden szemeszterben) egy teljes hónapon keresztül, intenzív módon adjuk át üzeneteinket.

Így például 2024 tavaszán a fogyatékoság tematikáját jártuk körbe, megvilágítva azt a lehető legtöbb szempontból. Tartottunk filmklubot, könyvklubot, rendhagyó történelemórát. Olyan résztémakörök köré építve ezeket, amikről tudjuk, hogy érdeklő hallgatóinkat. Bevontuk tapasztalati szakértőinket hallgatói és okta-

tói oldalról, de tágabban az egyetemi civil közösségeket is. Az őszi rendezvénysorozatot ugyanezen elemek felhasználásával a függőségek tematikájával jártuk körbe, bemutatva a környezeti/társadalmi/gazdasági függési viszonyokat is.

Minden évben karácsony előtt megrendezzük Jótekonysági ültetésünket. Újdonságként, legutóbb az egyetemi polgárokra

bíztuk, hogy szavazatukkal eldöntsék, melyik civil szervezetet támogatnák adományukkal.

Fenntarthatósági hálózatunkhoz bármelyik kollégánk vagy hallgatónk csatlakozhat, ha egy olyan projekt álmát szeretné megvalósítani, amely segíti fenntarthatósági céljaink teljesülését. Ilyen oktatói kezdeményezésű projekt a nagy sikerű Ökoséta-sorozat is, amelynek során alkalmanként 50-50 résztvevő ismerkedhet meg egy-egy izgalmas fenntarthatósági területtel/megoldással vagy fenntartható módon működő vállalkozással.

Az egyetem HR-területével közösen pedig kidolgoztuk a BGE önkéntességi rendszerét, amin keresztül nemcsak teret engedünk az egyéni kezdeményezéseknek, de központi programokkal is támogatjuk munkatársaink önkéntességét. Emellett hallgatóink számára számos programlehetőséget biztosítunk és központilag is szervezünk nekik önkéntes eseményeket.

Mikroközösségre is figyelve: különleges nyílt napok és #Mutiholdolgozol Nap

Fontosnak tartottuk, hogy azoknak a hallgatóknak a csoportjait is megszólítsuk, akik nem vagy csak nehezen jutnak el a nyílt napokra. Esetleg sajátos szükségletük miatt nem tudják megszerezni azokat az információkat, amelyek fontosak számukra a felvételi eljárás során. A rendezvénysorozat vendégei voltak a Romaversitas Alapítvány pártfogoltjai, itt tanuló és továbbtanuló ukrán menekültek és számos fogyatékossgal élő hallgatójelölt. A rendezvénynek köszönhetően két résztvevő is beiratkozott hallgatónk lett, így ők jó példaként viszik tovább hírünket.

Családbarát munkahelyként külön is figyelünk a családok kollégáinkra. Minden évben részt veszünk a #Mutiholdolgozol program szervezésében. Ennek keretében kollégáink kiskorú gyermekeivel ismertetjük meg egyetemünket. Sőt játékos formában érzékenyítjük is őket, legutóbb jelyelvi foglalkozás keretében.

A hozzáférhetőséget javítva: akadálymentesítünk

Épületeinket felmértük és külső független szakértő bevonásával auditáltuk. Ez biztos támogatást nyújt azon egyetemi polgáraink számára, akik valamilyen akadályoztatással élnek, vagy időszakszerűen jelent számukra nehézséget az épületek megközelítése és használata. Időközben elkezdtük a digitális akadálymentesítési ajánlásaink kidolgozását is, sőt egyre több oktatónk építi be óráiba a hallgatók ilyen irányú érzékenyítését.

Az órák keretében és a felvett kurzusokon túl: érzékenyítő képzések és programok

A BGE-n több mint 20 000 hallgató tanul, közülük 1500 külföldről érkezett. Az elfogadás és az egymás iránti nyitottság egyetemünk alapértékei közé tartozik. Így a befogadó közeg és a biztonságos egyetem koncepciójának megalkotása elengedhetetlen a fellépő súrlódások csökkentéséhez. Kidolgoztuk a Tudattalan előítéletek online interaktív képzésünket, amin keresztül valamilyen egyetemi polgárnak segítünk felismerni a bennünk lévő rejtett előítéleteket, hogy azokat ne csak a helyén tudjuk kezelni, de le is tudjuk küzdeni.

Elismerve az egyetemi polgárok sokszínűségét és az ezzel kapcsolatos felelősségünket, rendszeresen szervezünk érzékenyítő képzéseket kollégáinknak. Ilyen volt a Háttér Társaság bevonásával tartott LMBTQI+-workshopunk is. Fontos felismerni, hogy a hazai statisztikákat figyelembe véve (egyetemünk teljes népes-

AZ AUTIZMUS NEM BETEGSÉG!

18 57
BGE

AZ AUTIZMUS NEM BETEGSÉG, AMI GYÓGYÍTHATÓ, HANEM EGY SPEKTRUMZAVAR!

Ez a kifejezés is arra utal, hogy az autizmus nagyon változatos tüneteket mutat, és minden embernél más módon és mértékben nyilvánul meg. Ezért lehet, hogy bele sem gondolunk, hogy a köztünk ülők körében is, átlagosan minden 67. ember esetén igazolható ez az állapot.

TUDTAD, HOGY AZ AUTISTA EMBEREK AGYA MÁSKÉPP FEJLŐDIK?

Emiatt másként dolgozzák fel az ingereket, másként kommunikálnak és így máshogy is tudnak közösségi kapcsolatot teremteni embertársaikkal. Az autizmus nem feltétlenül jár értelmi fogyatékossgal. Az autista emberek egyre nagyobb részéről derül ki, hogy teljesen átlagos vagy éppen kiemelkedő az IQ-ja. Ezért is fontos, hogy jobban ismerjük őket és működjük velük együtt a számukra megfelelő módon a hétköznapiakban, mert az emberi diverzitás közös értékünk és érdekünk.

Többet is olvasnál a témáról? Érdekel, hogy mit tesz még a BGE a Közösségért? Látogass el oldalunkra: kozossegi.uni-bge.hu

#BGE
A KÖZÖSSÉGÉRT

ségére vetítve) hozzávetőlegesen 1000 hallgatónk és kollégánk lehet érintett LMBTQI+-témakörben, így a megfelelő kommunikáció (szóhasználat) és a működésbeli inkluzív szokásaink meghatározása tovább erősítheti „bántalmazásmentes egyetem” koncepciónk kialakítását és alkalmazását.

Felismerjük, hogy hallgatóink többségének nincs meg az a tudása, hogy vész helyzetben vagy biztonságukat kockáztató esemény során milyen teendők vannak. Létrehoztuk így az egyetembiztonsági tájékoztató oldalunkat, ahol kitértünk minden olyan kérdésre megválaszolására, amely a hallgatóink mentális, fizikai és digitális biztonságát is támogatja.

A silók lebontása: Hallgatóközében Program

Programunkat azért indítottuk, hogy kollégáink jobban megismerhessék a Hallgatói Ügyfélszolgálati Csoport (HÜCS) működését, mélyebben belelássanak és átérezzék, hogy hallgatóink milyen napi problémákkal fordulnak hozzánk. Valamennyi résztvevő visszajelzése arról szólt, hogy hasznos volt számukra beleláttni más támogató szervezet munkájába. Számos kérdés/feltételre választ kaptak, így sokkal érzékenyebben lettek a hallgatói ügyek iránt és könnyebben átlátják már azokat a belső folyamatainkat, amelyekkel addig kevésbé voltak tisztában.

Összefoglalás

Gazdaságtudományi egyetemként fontos, hogy hitelesen álljunk a fenntarthatóság kérdéséhez, ezért teljes körű ESG-megközelítést alkalmazunk. A fenti programokból jól látszódik, hogy jellemzően a társadalmi pillért erősítjük, mivel az egyetemi rangsorokat felállító értékelők is ezt a területet tartják fontosnak. Emellett a környezeti megfelelőségünk is teljes: az egyetem energia-minimumon működik, lehetőségeinket maximalizálva megújuló energiaforrásokat használunk. Kifejezett figyelmet fordítunk a vízfelhasználásra és a hulladékok csökkentésére.

A gazdasági pillért is azonos súllyal vesszük figyelembe, kiemelten fontosnak tartjuk az esélyegyenlőségi és nemi esélyegyenlőségi tervünk végrehajtását, de ezeken túl a beszállítóink felé támasztott fenntarthatósági elvárásainkat is.

Az egyetemi polgárokat, így a soron következő generációk hallgatóit is hatékonyan elérni csak holisztikus és közösség fókuszú megközelítésekkel érdemes. Ezalatt azonban nem szabad elfelejtenünk azt, amire Gloviczki Zoltán, a neveléstudomány

egyik legkiválóbb hazai szakértője *A holnapután iskolája* című könyvében hívja fel a figyelmünket az iskola, így egy egyetem feladataival és felelősségével kapcsolatban.² Ennek a felelősségnek a fókuszában pedig az emberi életre felkészítő alapok átadása áll, hogy a felnövekvő generáció boldog és boldogulni képes felnőtté válhasson és ezzel boldog és boldogulni képes társadalmat teremthessen.

Ennek során pedig a fenntarthatóság valódi jelentésének átadása és tudatosítása elengedhetetlen.

További információ a fenntarthatósági tevékenységeinkről itt található: uni-bge.hu/hu/fenntarthatosag, kozossegi.uni-bge.hu.

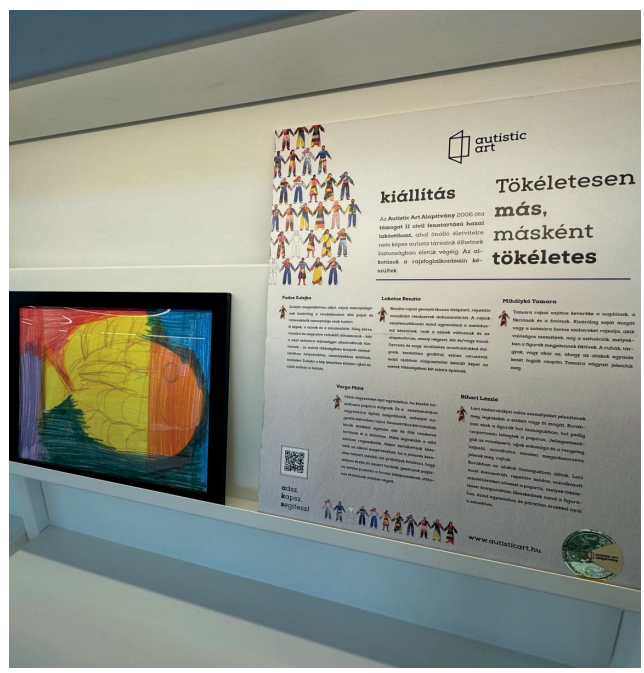
Többen vagyunk, mint gondolnánk

„Az autizmus spektrumába tartozó emberek intelligenciája változó, de az intellektusuktól függetlenül küszködnek a társas kapcsolatokkal. ...

Ennek fényében nem meglepő, hogy az autizmussal élők alig-alig foglalkoznak üzletkötéssel vagy humán és társadalomtudományokkal. Ezzel szemben sokkal gyakrabban jelennek meg olyan területeken, amelyek nem az emberek, hanem legfőképpen a tárgyak felé irányulnak, így a mérnöki és a fizikai tudományokban. Simon Baron-Cohen és munkatársai (Cambridge-i Egyetem) felfedezték például, hogy az autizmus gyakoribb a fizikusok, mérnökök és matematikusok családjában, mint általában a népességben.

Ezek után Baron-Cohen és kollégái skálát dolgoztak ki az autizmus számszerűsítésére. Az elsők között hasonlítottak össze a természettudományi és bölcsészhallgatókat. A természettudományi hallgatók körében magasabb autizmusértékeket kaptak – amibe beleszámított a nagyobb aszocialitás is –, mint a bölcsészhallgatóknál, és ez a különbség a fizikai tudományokat (pl. fizikát, kémiai, csillagászatot), a számítástudományt és a matematikát tanulók esetében volt a legnagyobb. A társadalomtudományokat tanulóakra kapott értékek nem különböztek a bölcsészhallgatókéktól. A vizsgált mintában a mérnökhallgatók pontszámai a fizikai tudományokat tanulók és a bölcsészhallgatók eredményei közé estek.”

William von Hippel: A nagy társas ugrás. Corvina, 2022.

² Gloviczki Z.: A holnapután iskolája. Felkészülés az emberi jövőre. Open Books, Budapest, 2024.